

[Niels Ravn.]

men som køber en gård, måske en forfalden gård — den er i første omgang billigst at få fat i — investerer i den, gør den i stand, kort sagt gør den til et veludbygget produktionsapparat, og som så måske har en søn eller en svigersøn, der, mens udbygningen fandt sted, har uddannet sig og nu overtager bedriften, er det den slags købere, man vil til livs?

Ja, så taler det ærede medlem hr. Kirkegaard også denne gang om, at det ikke er statslån, det drejer sig om, men derimod statsgaranti. Ja vel, det forstår jeg godt, men i samme åndedræt — ja, det ærede medlem nævnte det ikke i dag, men det skete sidst — siger det ærede medlem, at nok skal der være statsgaranti, men lånet skal ydes med afdragsfrihed og rentefrihed i 5 år. Hvorledes kan noget sådant etableres? Hvorledes kan sådanne lån etableres på, om jeg så må sige, privatøkonomisk basis, blot med en statsgaranti? Ja, jeg forstår det ikke, jeg spørger kun.

Jeg kan da også nævne en række eksempler, som viser lyspunkter i dette billede, som jeg har mødt i mit arbejde inden for statens jordlovsudvalg. Jeg har mødt bylandmænd, der i kraft af forkøbsretten købte en forsømt gård; i løbet af få år blev jeg kaldt til den samme ejendom, for nu var den solgt igen. Gården var ikke til at kende igen, den var gjort i stand både ude og inde, der var et godt produktionsapparat, den var simpelt hen tip-top i orden. Men hvad var nu sket? Jo, nu er bylandmanden af forskellige årsager blevet træt, jeg har i den seneste tid haft to eksempler på dette, og så er ejendommen blevet tilbagesolgt til en landmand og oven i købet i mange tilfælde til en ung landmand. Jeg kan ikke se, at der her er gjort fortræd; jeg kan tværtimod se, at her er der sket noget værdifuldt for dansk landbrug i almindelighed; der er tilført det manglende kapital.

Ja, sådan kunne man blive ved. Jeg skal ikke trætte med flere eksempler, men kun slå fast, at det konservative folkeparti ikke ønsker mere forskelsbehandling på dette område; det har vi nok af i forvejen, vi ønsker tværtimod mere ligestilling med andre erhverv, så vil de problemer, som forslagstillerne mener at kunne anskue, ikke mere være til stede.

Med hensyn til det andet forslag, forslaget om de nyetablerede, vil jeg gerne give udtryk for, at det efter min og mit partis opfattelse ikke så meget er lånemulighederne for dansk landbrug, der er noget i vejen med — de er i og for sig gode og tilstrækkelige — men derimod landbrugets rentabilitet, det knirker med. Vi har Dansk Landbrugs Realkreditfond, der udlåner indtil 70 pct. af handelsværdien, heri indbefattet løsebet, oven i købet af den udbyggede bedrift. Så kan man vist ikke forlange ret meget mere med hensyn til lånemuligheder. Men det, det drejer sig om, er, at man på grund af den høje rente og de store kurstab ikke er i stand til at bære den store lånebyrde, som man har pådraget sig. Det er indtægternes fastlåsning igennem mange år på det nuværende niveau samtidig med udgifternes himmelflugt, der har bragt dansk landbrug i klemme, og det er klart, at en sådan prisklemme i særlig grad vil ramme de nyetablerede, dem, hvis produktionsapparat endnu ikke er udbygget, dem, der tværtimod skal udbygge produktionsapparatet, samtidig med at de skal forrente og afdrage den tyngende gæld. Det er her, problemerne ligger, og vi er da i høj grad fra det konservative folkepartis side indstillet på også at ville komme disse unge mennesker til hjælp.

Vi kan efter vor opfattelse gøre det på forskellig vis, og jeg bemærkede godt, at det ærede medlem hr. Kirkegaard gav udtryk for, at ingen vist her i dag turde give udtryk for deres synspunkter på disse områder; man ville vente og se. Det konservative folkeparti er ikke bange for at give udtryk for, hvad det mener — heller ikke på dette område — også før landbokommissionen afgiver sin betænkning. Ikke fordi vi ikke har stor interesse for landbokommissionens arbejde, det har vi naturligvis, men vi har, også før denne betænkning afgives, vor klare stilling til disse problemer.

Der er en række generelle ting, som kunne klares, og hvis det ærede medlem hr. Kirkegaard vil være med her, så vil vi allerede nå langt. Jeg kan bare pege på ejendomsskatterne. Vil det ærede medlem være med til en fornuftig ordning for landbruget her? Det er heldigvis, efter at det